

Són tots aquests monuments testimonis evidents de la íntegra romanització de la vall durant l'època de l'imperi.

Abans d'acabar devem senyalar l'interès gran que per l'estudi de la cultura ibèrica i de la conquesta romana en la costa ofereix aquesta comarca. Perduda la seva importància mercantil des del segle XIV per haver-se desviat el tràfec cap a la carretera del litoral, ha quedat relativament aïllada per a millor conservar les seves antiguitats. Els poblats ibèrics estan demanant unes excavacions sèries que aclarin o rectifiquin les conclusions obtingudes amb troballes superficials. — J. J. SENENT IBÀÑIZ.

Habitació romana dels Antigors a les Salines de Santanyí

L'habitació. — Entremig dels antigors que formen el poblament de les Salines, hi descobrirem una habitació romana, que a jutjar per la seva disposició i els objectes recollits, fan pensar en un petit temple.

Es quadrada formant la paret del fons una lleugera curva, en l'interior té els angles arrodonits, i en el mig col·locades molt irregularment quatre columnes labrades molt toscament (figures 584 i 585).

L'interior mideix 3'75 metres, i les parets dels costats 0'50 metres i 0'75 metres la de la fatxada, el seu pis és a un metre inferior al nivell del subsol. S'hi baixa per dues escales, una al mig de la paret de la fatxada i l'altra en un dels costats. L'aparell és tallat bastant regular, en l'exterior és format per grans pedres, algunes passen d'un metre, i l'interior sols tenen de 25 a 30 centímetres.

El jaciment i les troballes. — Tota l'habitació era ocupada per un jaciment de 60

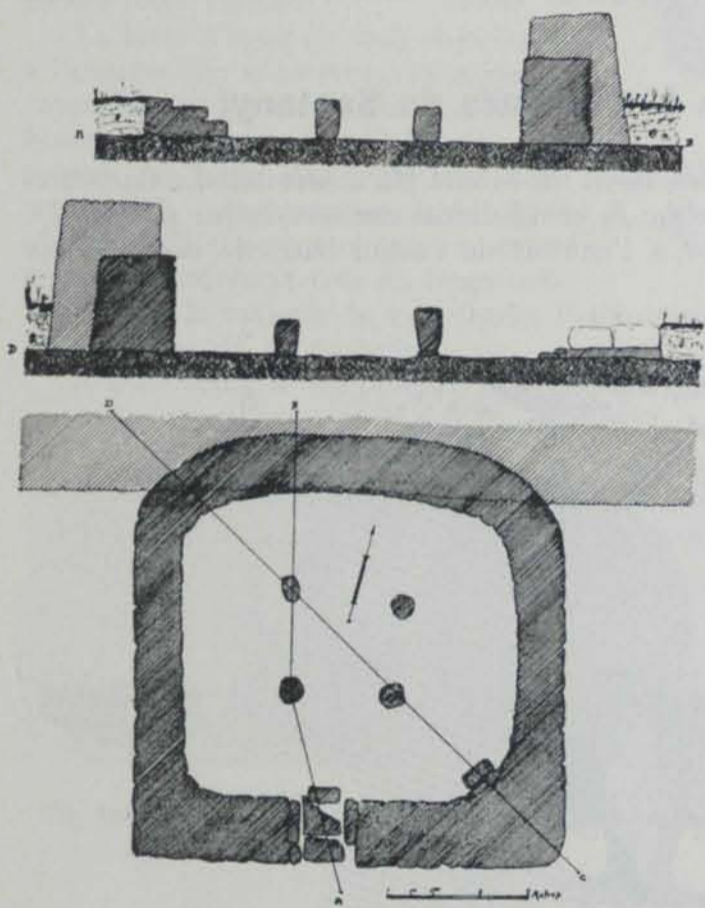

Fig. 584. — Habitació romana dels Antigors (Les Salines de Santanyí). Planta i secció

Fig. 585. — Habitació romana dels Antigors (Les Salines de Santanyí)

cent metres, de cendres i ossos d'animals junt amb ceràmica i algun objecte de bronze i ferro.

El ossos eren tots mandíbules de porcs mascle, i mandíbules i banyes de bou, no trobant-s'hi altres ossos que aquests ni d'altres animals, el que fa suposar que s'rien restes de sacrificis. Adossats a la paret E. hi havien onze pedres amb forma de tamborets, damunt dels quals hi recullírem petits vasos de terrissa, col·locats com a ofrena.

La ceràmica més abundant és la feta a mà de fabricació local (fig. 586), igual a la trobada a les coves d'enterrament del mateix temps. També i abundaren les àmfores i altre ceràmica romana d'importació.

Paral·lels del tipus d'habitació de Les Salines. — Aquesta habitació pot comparar-se amb la de Son Corró de Costitx, tant la tècnica de construcció com els objectes trobats, i amb la forma d'estar disposats no donen lloc a dubte que pertanyen a una mateixa cultura i que foren aixecades per un mateix objecte, amb la sola diferència que la de Son Corró era molt més gran i de major riquesa.

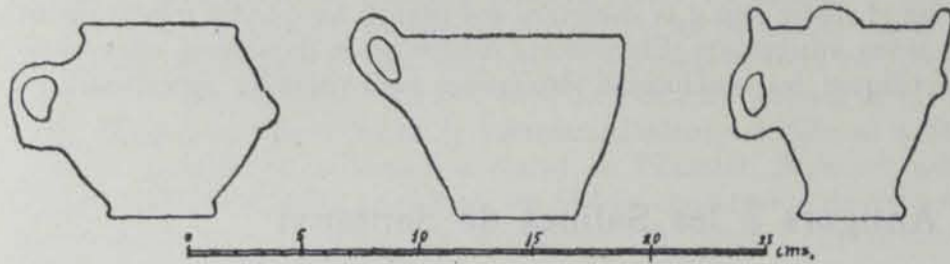

Fig. 586. — Habitació romana dels Antigors (Les Salines de Santanyí). Ceràmica a mà

Quedant així datades com d'època romana, les tan discutides testes dels braus de Costitx que's creien d'origen cretès i de la cultura dels talaiots.

Quan tingui lloc la publicació definitiva de les nostres investigacions a les Balears, demostrarem gràficament, amb taules de formes, la relació de tots els objectes trobats a n'aquestes habitacions amb els de les coves, acompanyant-hi les troballes romanes amb data certa, que havent-se trobat juntes, ens han servit per establir aquesta cronologia. — J. COLOMINAS ROCA.

Els enterraments de La Garrotxa a Les Salines de Santanyí

La necròpolis. — Tocant al poble de les Salines, hi ha un extens pla anomenat «La Garrotxa» i també «Sa Comuna», per ésser terrenys del poble; és erm i únicament serveix per pasturatge. Al sortir del poble per la carretera de Lluchmajor, a l'enfront de l'últim barri de cases, el pla

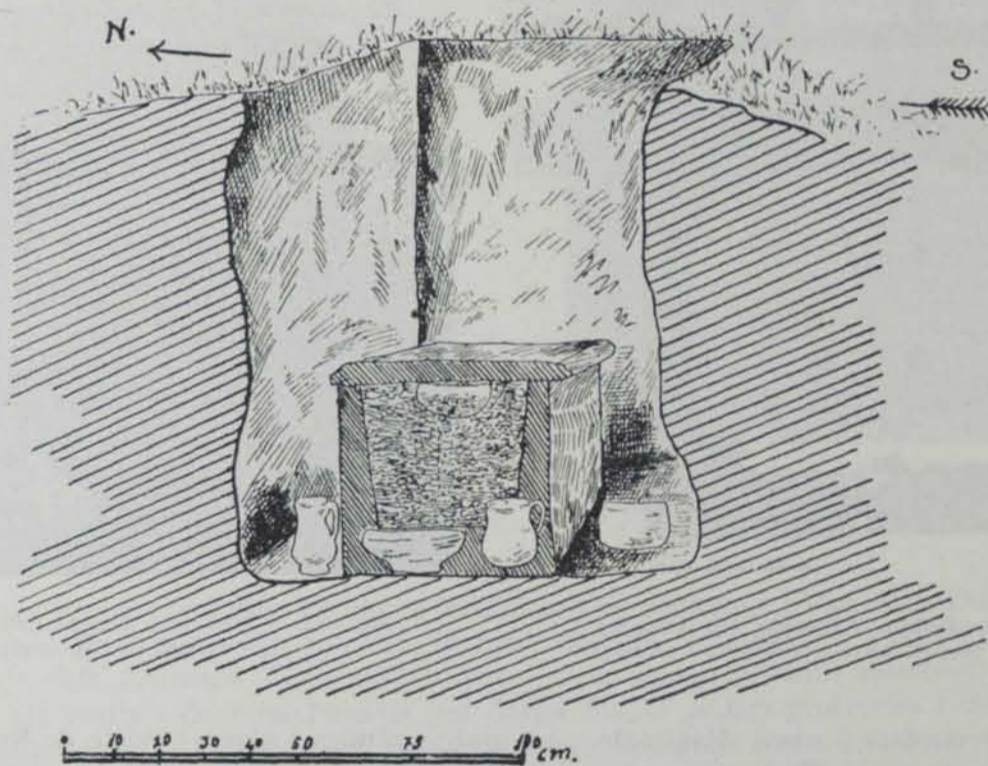

Fig. 587. — La Garrotxa (Les Salines). Sepulcre romà d'incineració

s'aixeca formant una petita arruga per tornar-se a aplanar tot seguit. Aquest petit turonet, de pocs metres d'altitud, és en el lloc on existeix la necròpolis romana més rica de Mallorca. La majoria de vasos del Museu Episcopal, col·lecció Planas i Museu de Son Berga, són d'aquesta